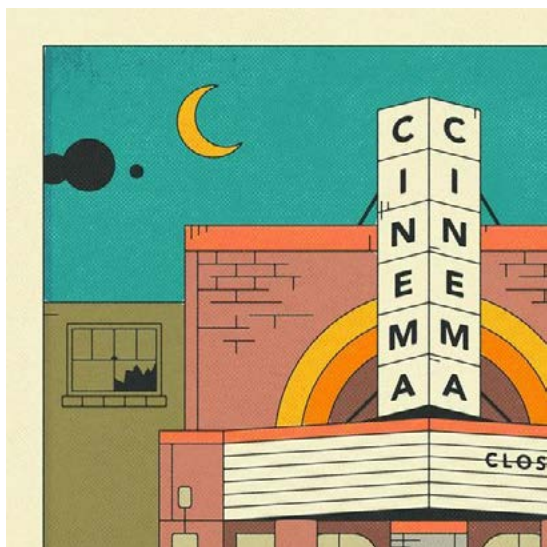

فعالیت پنجم: زبان سینما رو بلدی؟

لوازم مورد نیاز: دفترچه مخصوص، مداد یا خودکار،
لیتاپ یا تلویزیون، گوشه موبایل یا تبلت.

قدم اول:

پلان و سکانس، به عنوان دو مفهوم بنیادی در یک فیلم، یکی از مهم ترین حلقه های ارتباطی میان متن یک فیلمنامه و یک فیلم ساخته شده هستند. ما تکه های مختلف تصاویری که با یک دوربین گرفته ایم، کنار هم دیگر قرار می دهیم و داستان تصویری را می سازیم. بنابراین یک فیلمنامه نویس، اگرچه یک متن می نویسد، اما به کیفیت تصویری و نحوه گرفته شدن آن توسط دوربین نیز می اندیشد. در واقع او فیلمنامه را می نویسد تا به یک فیلم تبدیل شود. پلان: یا نما کوچک ترین واحد تصویری یک فیلم است. هر بار که فیلمبردار دکمه ضبط دوربین را فشار می دهد و شروع به گرفتن تصویری می کند و دوباره دکمه را فشار می دهد، یک پلان گرفته می شود. پلان مثل یک جمله در داستان است.

سکانس:

از ترکیب چند پلان در کنار هم دیگر یک سکانس بوجود می آید. سکانس به مجموعه پلان هایی گفته می شود که همه در یک موقعیت زمانی و مکانی پیوسته اتفاق افتاده باشند و یک اتفاق به هم پیوسته در فیلم را نشان دهد. مثلاً مجموعه پلان هایی که هنگام دیدن علی در زمین دو گرفته شده، یک سکانس است. چون همه آنها در زمین دو و در یک برش زمانی خاص اتفاق افتاده اند. سکانس مثل یک بند در داستان است که از مجموعه چند جمله به وجود آمده باشد. برای درک بهتر پلان و سکانس، فیلم بچه های آسمان را دوباره پخش کنید. این بار روی فیلم به بچه ها پلان و سکانس را توضیح دهید. دوباره فیلم را پخش کنید و هر بار که وارد پلان بعدی شدیم، از بچه ها بخواهید یکصدا در کلاس بگویند: پلان.

این بازی بعد از مدتی بچه ها را کاملاً متوجه کات ها و کنار هم قرار گرفتن پلان ها می کند. همچنین بعد از اینکه مجموعه پلان یک سکانس تمام شود و وارد سکانس بعدی شویم، بچه ها متوجه مفهوم سکانس نیز می شوند. بعد از این تمرین، حرفه تدوین در سینما نیز برای بچه ها روشن تر می شود. تدوینگر کیست؟ کسی است که این تکه های تصویری پراکنده را به هم متصل می کند و فیلم نهایی را شکل می دهد.

قدم دوم:

سکانس پلان چیست؟

وقتی یک سکانس به جای آنکه به تکه های کوچک تر پلان تقسیم شود، به صورت پیوسته و بدون قطع فیلمبرداری شود، سکانس پلان نامیده می شود. به این صورت که فیلمبردار دوربین را روشن می کند و یک پلان طولانی را فیلمبرداری می کند که در آن اتفاقات مختلفی در طول یک زمان مشخص می افتد. در واقع سکانس پلان، یک پلان طولانی است. یک فیلمساز برای انتخاب سکانس پلان حتماً باید دلایل قانع کننده و مشخص داشته باشد.

برای درک بهتر این موضوع می توان یک سکانس پلان از یک فیلم را به بچه ها نشان داد و از آن ها پرسید که این سکانس پلان چگونه خواهد شد اگر به پلان های کوچک تر تقطیع شود و تجربه ما به عنوان تماشاچی فیلم چگونه تغییر می کند. برای مثال می توان بخشی از فیلم ۱۹۱۷ از سم مندز را برای بچه ها گذاشت.

نمای نقطه دید یا POV چیست؟

فکر کنید دوربین جای چشمهای شماست و دارد اطراف را می بیند و فیلم می گیرد. این نما، از زاویه دید شما گرفته شده و به آن نمای نقطه دید یا POV می گویند. خیلی از فیلم ها از این نما در طول فیلم استفاده می کنند. البته فیلم هایی نیز وجود دارند که همه یا بخش زیادی از آن ها از زاویه دید یک انسان، یک حیوان و موجود یا حتی یک شیء گرفته شده است.

برای درک این نما، می توان انیمیشن کوتاه The Fly را به بچه ها نشان داد که از زاویه دید یک مگس گرفته شده است.

حالا نوبت نوشتن و ساختن خود بچه هاست. از آن ها بخواهید یک فیلمنامه کوتاه یک صفحه ای بنویسند که از زاویه دید یک انسان، یک

حیوان یا یک شیء در حال اتفاق افتادن است و همه آن قرار است در یک سکانس پلان گرفته شود. از آنها بخواهید یک زاویه دید جالب انتخاب کنند تا بتوانند تصاویر خلاقانه ای بسازند. مثلاً یک سکانس پلان از زاویه دید یک کفش!

بچه ها بعد از نوشتن فیلمنامه و اصلاح و تأیید آن توسط شما یک هفته فرصت دارند تا با گوشی موبایل خود فیلم سکانس پلان کوتاه خود را بسازند.

فیلم ها می توانند سرکلاس نمایش داده شوند یا همه فیلم ها در یک فایل قرار گیرند و امکان تماشای آنها برای همه بچه ها ممکن شود.

می توان برای به اشتراک گذاشتن نظرات بچه ها درباره فیلم ها، یک تابلو تعیین کرد که بچه ها روی آن یادداشت هایشان درباره فیلم ها را بچسبانند و همه بچه ها بتوانند بخوانند. بهتر است پیش از نصب، یادداشت های روی تابلو به تأیید معلم نیز برسند. بچه ها در این یادداشت ها می توانند به بحث درباره درستی استفاده از سکانس پلان و نمای نقطه دید، داستان فیلم، تصاویر و ... بپردازند.

اطلاعات تماس:

@baztabschool

@baztabschool

ایمیل:

info@baztabschool.ir

وبسایت: baztabschool.ir